

Training Weet wat je besteedt
2

Mensen en dieren tegen zwerfafval
6

Een warm welkom in Benoordenhout
8

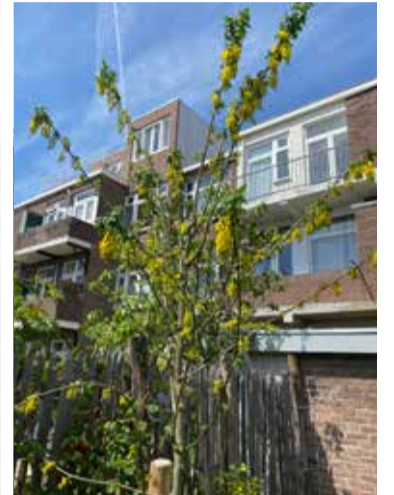
Fietstocht langs Haags voedsel
12

Ombudsman	3
Schone energie in een groene stad	4
Den Haag maakt het	5
Gemeenteraad	10
Mantelzorg	11
Agenda	12

Vorig jaar vroegen maar liefst 1.400 Hagenaars een boom aan. Een aantal mensen stuurde een foto van hoe de boom er nu bij staat.

ARNAUD ROELOFSZ (LINKS), HARRY VENSELAAR (RECHTSBOVEN) EN MONIQUE VAN BREEMEN (RECHTSONDER)

Den Haag deelt weer bomen uit

Ook dit jaar deelt de gemeente met hulp van Duurzaam Den Haag 1.000 bomen uit aan bewoners, scholen, sportclubs, bedrijven en andere organisaties in de stad. Van 7 juni tot en met 31 juli kunt u een gratis boom aanvragen.

■ Een boom aanvragen kan via de website www.bomenvoordenhaag.nl.

Daar leest u ook alle spelregels van de actie. De bomen worden in november en december 2022 geleverd met aarde en een boompaal. Wie een boom aanvraagt, moet de boom zelf planten.

Bomen in de stad
Bomen in de stad worden steeds belangrijker. De openbare ruimte

wordt schaarser, er komen steeds meer mensen bij en het klimaat verandert. Bomen geven schaduw, zuigen regenwater op, dragen bij aan de biodiversiteit en maken het leven in onze stad prettig. Daarom krijgen bomen ruimte om te groeien en deelt de gemeente bomen uit.

Vorig jaar vroegen maar liefst

1.400 Hagenaars een boom aan. Een aantal mensen stuurde een foto van hoe de boom er nu bij staat. Zo maken we Den Haag samen groener.

 Meer informatie?
bomenvoordenhaag.nl

Samenwonen op proef

■ Heeft u een bijstandsuitkering en gaat u samenwonen? In Den Haag geldt vanaf 1 juni 2022 een nieuwe regel. U kunt drie maanden samenwonen op proef, zonder dat dit direct gevolgen heeft voor uw uitkering. Zo kunt u ontdekken of het samenwonen werkt. En allerlei zaken goed regelen.

■ **Meer informatie?**
denhaag.nl/samenwonenopproef

Moerwijk heeft weer een bibliotheek

Bewoners van Moerwijk hebben weer een bibliotheek dicht bij huis. In de Twickelstraat 120 is iedereen welkom om een krantje te lezen, boeken te lenen of mee te doen aan activiteiten. Taal in de Bieb is er bijvoorbeeld te volgen. Ook is er hulp bij vragen over de computer of het invullen van formulieren. Meer informatie op www.bibliotheekdenhaag.nl.

VALERIE KUYPERS

Den Haag.nl uitgelicht

 Benieuwd naar de vorming van het nieuwe college?
Kijk op denhaag.nl/formatie.

 Openingstijden met Pinksteren?
Kijk op denhaag.nl/actueel.

Weet wat je besteedt Gemeente biedt gratis trainingen aan om slimmer om te gaan met geld

‘Ik houd nu zelfs geld over’

Zeker nu de prijzen hard stijgen, is het extra belangrijk greep te houden op je geldzaken. De gemeente biedt gratis trainingen aan zoals Weet wat je besteedt. Iedereen kan het leren: beter rondkomen met je inkomen.

Ook als je een baan hebt met een vast salaris kun je in grote geldzorgen komen. Diana Geerdorf werkt al zeventien jaar als groepsleider bij een zorginstelling. Ze kocht een huis, maar zonder zich goed te verdiepen in de hypotheek. De maandlasten waren veel te hoog. ‘Mijn eigen fout. Ik had me een woekerhypotheek laten aanpraten. Jarenlang heb ik geprobeerd om de eindjes aan elkaar te knopen, maar de onbetaalde rekeningen stapelden zich op. Schulden, aanmaningen, incasso, loonbeslag, deurwaarders - ik heb het allemaal meegemaakt.’

Omslag

Wanneer kwam de omslag? ‘Mijn leidinggevende sprak me aan: Diana, heb je hulp nodig? We zien dat allerlei instanties beslag leggen op je loon. Ik kon het niet langer verborgen houden. Toen merkte ik dat er veel hulp is als je daarvoor open staat. Via de gemeente ben ik in een traject gekomen om de schulden weg te werken. Ik kreeg een financieel coach en volgde de training Weet wat je besteedt. Het is ongelooflijk, maar ik houd nu zelfs geld over. Ik geef minder uit, maar heb niet het gevoel iets te missen.’

Verleidingen

De gemeente heeft vijf trainingen en workshops over geldzaken. Ze worden verspreid over de stad aangeboden en iedereen kan meedoen. ‘We hebben deelnemers uit alle lagen van de bevolking,

Diana Geerdorf (rechts) volgde de training Weet wat je besteedt bij Marlies Wiebenga (links). ‘Je houdt jezelf voor de gek als je denkt dat geldproblemen vanzelf overgaan.’

HENRIËTTE GUEST

Gratis trainingen

Wilt u slimmer omgaan met geld? Heeft u moeite rond te komen? De gemeente heeft vijf gratis trainingen en workshops om inzicht te krijgen in uw financiën, zowel klassikaal als online. De groepen bestaan uit maximaal twaalf deelnemers. Ook deze maand beginnen er nieuwe groepen.

- Weet wat je besteedt
- Financieel Sterk
- Post, e-mail en administratie
- Goed eten voor weinig geld
- Uw zorgverzekering en het eigen risico

 Meer informatie?
denhaag.nl/financieelgezond

met en zonder schulden,’ vertelt financieel trainer Marlies Wiebenga. ‘Je krijgt overzicht en inzicht hoe je met geld omgaat. Wat zijn jouw valkuilen? Waar valt op te besparen? De training Weet wat je besteedt heeft zeven bijeenkomsten en een terugkomdag. Na afloop vertellen deelnemers dat ze beter rondkomen met hun inkomen en daardoor veel minder stress hebben.’

Ingrijpende gebeurtenis

Geldproblemen kunnen ontstaan na een ingrijpende gebeurtenis zoals een echtscheiding, ontslag of het overlijden van een partner. Alles raakt ontregeld. Marlies: ‘Je verliest inkomen of komt ineens voor onverwachte uitgaven te staan. Tegelijkertijd blijven de verleidingen om geld uit te geven groot. Een aankoop is

snel gedaan. Geldzorgen grijpen diep in. Ze kosten zoveel energie dat mensen niet goed meer kunnen functioneren, ziek worden of depressief raken.’

Grootste geluk

Diana weet erover mee te praten. ‘Voor de buitenwereld deed ik alsof er niets aan de hand was, maar van binnen kon ik wel huilen. Je houdt jezelf voor de gek als je denkt dat geldproblemen vanzelf overgaan. Nee, ze worden alleen maar groter. Vraag hulp. Het heeft mij veel gebracht. Ik heb geleerd ‘nee’ te zeggen tegen mezelf, maar ook tegen mijn kinderen. Je hoeft niet steeds iets te kopen om gelukkig te zijn. Schuldenvrij zijn, dat is voor mij nu het grootste geluk. Over negen maanden is het zover.’

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurt.overheid.nl

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via www.denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 6 juli
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Timo Meester, Hans Oerlemans en Eveline Veldt
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Parkeeroverlast op Scheveningen: extra maatregelen per 1 juni

Van 1 juni tot 1 oktober gelden extra maatregelen om de parkeeroverlast van strandbezoekers op Scheveningen tegen te gaan. Die moeten ervoor zorgen dat mensen hun auto niet op straat parkeren, maar in de garage, of buiten Scheveningen. Of dat ze kiezen voor andere vormen van vervoer.

■ ■ Vanaf 1 juni tot 1 oktober is het betaald parkeren dagelijks van 10.00 uur tot 24.00 uur (in plaats van vanaf 13.00 uur). Een uitzondering is de haven. Daar blijft het betaald parkeren van 18.00 tot 24.00 uur. In een aantal straten is het op sommige dagen betaald parkeren tot 2.00 uur 's nachts. Ook dit verandert niet in de zomer. In een aantal gebieden kun je maximaal 60 of 120 minuten parkeren. Sinds 1 april is het rondom Beelden aan Zee permanent maximaal 60 minuten parkeren.

Handhavers controleren op foutparkeren en of er is betaald. Wie

geen parkeergeld betaalt, kan direct na de eerste parkeerbon een wielklem krijgen.

Parkeren op Scheveningen kan het beste in de parkeergarages of op de parkeerterreinen Noordelijk Havenhoofd en Zwarte Pad. Met Park + Beach kun je voordelig (vanaf 5 euro) parkeren in de garages CS New Babylon en Malieveld en reis je verder naar het strand met de tram of de HTM-fiets.

Handhavers controleren op foutparkeren en of er is betaald

Een permanente maatregel is dat het vergunninggebied voor bewoners en ondernemers in Scheveningen/Duindorp is gesplitst. Vanaf 1 juni kan niet iedere vergunninghouder meer in de

Na de eerste parkeerbon kun je direct een wielklem krijgen. VALERIE KUYPERS

kuststrook parkeren. Daarmee wil de gemeente de parkeerdruk in de kuststrook verminderen. Bewoners en ondernemers hebben hierover een brief gekregen van de gemeente.

De extra parkeermaatregelen zijn onderdeel van het actieplan Scheveningen, dat samen met bewoners en ondernemers is gemaakt.

 Meer informatie?
denhaag.nl/scheveningen

Nu aanvragen: 900 euro energietoeslag voor huishoudens met laag inkomen

De prijzen voor energie zijn hard gestegen. Haagse huishoudens met een laag inkomen kunnen daarom een energietoeslag van 900 euro krijgen. U kunt de Energietoeslag 2022 nu aanvragen.

■ ■ De energietoeslag is voor alle huishoudens met een inkomen van niet meer dan 130% van het sociaal minimum. Mensen die bekend zijn bij de gemeente, bijvoorbeeld

omdat ze een uitkering of Ooievaarspas hebben, hebben de energietoeslag al ontvangen op hun rekening. Of ze hebben hierover een brief van de gemeente ontvangen.

Zelf aanvragen

Heeft u een laag inkomen, maar nog geen brief van de gemeente of uw energietoeslag ontvangen? Ga dan naar www.denhaag.nl/energietoeslag om uw energie-

toeslag aan te vragen. Op deze pagina vindt u ook meer informatie over de energietoeslag. Is digitaal aanvragen lastig voor u? Dan kunt u daar hulp bij krijgen. Op de website leest u hoe.

 Meer informatie?
denhaag.nl/energietoeslag

550 onveilige populieren

■ Uit onderzoek is gebleken dat 550 populieren in de stad onveilig zijn. Het hout van boomsoort wordt slap en kwetsbaar als ze ouder wordt, waardoor er gemakkelijk grote takken afbreken. Dit is een gevaar voor de vele Hagenaars die dagelijks onder de bomen lopen of fietsen. Daarom is de gemeente genoodzaakt om deze bomen weg te vervangen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/populieren

Afspraken tegen overlast deelscooters en deelfietsen op Scheveningen
Gemeente en aanbieders hebben nieuwe afspraken gemaakt om overlast van deelscooters en deelfietsen op Scheveningen tegen te gaan. Op drukke plekken komen afgebakende parkeervakken. Buiten die vakken kan de gebruiker het voertuig niet afmelden. Parkeercoaches helpen de gebruikers bij het netjes parkeren.

JORIS DEN BLAAUWEN

Ombudsman

Overbodige keuring

'Mijn geamputeerde rechterbeen is niet aangegroeid en mijn COPD niet verbeterd, eerder verslechterd.' Deze bittere reactie schrijft meneer Z aan de gemeente om te onderstrepen dat hij nog even gehandicapt is als vijf jaar geleden. Toen kreeg hij - na een medische keuring - een parkeerkaart voor gehandicapten toegewezen. Nu verloopt de kaart. Voor de verlenging moet hij zich opnieuw medisch laten keuren. Pas als hij hiervoor 222 euro heeft overgemaakt aan de GGD wordt de aanvraag in behandeling genomen.

Hij maakt bezwaar, maar de gemeente herhaalt: voor een verlenging is in uw geval een nieuwe keuring nodig. Ook de ombudsman krijgt hetzelfde antwoord en besluit daarop de zaak verder te onderzoeken. Een medische keuring is behoorlijk ingrijpend, zeker als je chronisch ziek bent. En het is bovendien duur. Is er een minder belastende manier om vast te stellen of meneer recht heeft op verlenging?

Ja, zegt de ombudsman, dat kan binnen de geldende regels. Allereerst had de gemeente hem kunnen vragen of er informatie is waaruit blijkt dat hij nog steeds aan de criteria voldoet. Bijvoor-

beeld als de gemeente hem via de WMO voorzieningen heeft toegekend. Daarnaast is een volledige keuring vaak onnodig. De GGD kan soms met een dossieronderzoek vaststellen of er sprake is van dezelfde beperkingen.

De ombudsman adviseert de gemeente voortaan anders te werk te gaan. Niet bij voorbaat inzetten op een medische herkeuring, maar eerst nagaan of er bij gemeente of elders al de nodige gegevens bekend zijn. En als een keuring nodig is, laat de GGD dan de minst belastende vorm kiezen. Verder zou de gemeente bij de aankondiging van de noodzaak tot verlenging duidelijk moeten maken dat wordt onderzocht of een herkeuring nodig is en welke medische gegevens daarvoor van belang zijn.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Post: Postbus 16623, 2500 BP, Den Haag
Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl
Spreekuur: dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur, afwisselend in bibliotheek Segbroek en Escamp
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur. Maak vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur).

Project dakloze jongeren in finale

■ Het Haagse project Jongerenbriefadres is gekozen als een van de twaalf finalisten van GemeenteDelers 2022. Het project helpt jongeren zonder dak of thuis aan een briefadres. Met dit project liep de gemeente Den Haag vooruit op een wijziging in de Wet basisregistratie personen en is Den Haag een voorbeeld voor andere gemeenten. Er waren 94 inzendingen. Op 29 juni wordt de winnaar bekend gemaakt.

Tien vragen over rupsen

■ De bastaardsatijnrups en de eikenprocessierups zijn er weer. De eerste soort leeft in de duinen, de tweede op eikenbomen. Vermijd contact, want de rupsen kunnen jeuk, rode ogen, bultjes of blaasjes op de huid veroorzaken. Op hethaagsegroen.nl staan tien vragen over de rupsen. Bijvoorbeeld hoe de gemeente de rupsen bestrijdt en wat u zelf kunt doen.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

Inductiekoken In Wijkcentrum Bouwlust koken ze heerlijke gerechten op stroom van zonnepanelen

‘De tajine smaakt even goed’

De Groene Doos was al snel de bijnaam van het vernieuwde Wijkcentrum Bouwlust. Het is groen van buiten, maar ook van binnen. Zonnepanelen leveren groene stroom voor (led) verlichting, inductiekoken en alle andere elektrische apparatuur.

Na Mariahoeve en Laak heeft ook Bouwlust nu een wijkcentrum met een professionele inductiekeuken. Geen gaspitten meer, maar een modern kookeiland met grote kookplaten die werken op elektriciteit. Alle apparatuur en de volledige pannenset zijn nieuw. Beheerder Etienne de Haas is de motor achter de verduurzaming van het centrum. Hij werkte ooit als leermeester en vinoloog in een toprestaurant. Nu zet hij zijn kooktalenten in voor de buurt. Hoe bevalt inductie?

‘Ik zie eigenlijk alleen maar voordelen. Het werkt veel sneller. Gerechten zijn eerder klaar. Als je voor grote groepen kookt, is dat heel prettig. We maken tempo zonder te hoeven stressen. Verder ben je na afloop niet een half uur aan het poetsen om de gaspitten en het fornuis schoon te krijgen. Zo’n gladde glasplaat is veel sneller schoon. Met een natte doek eroverheen is meestal genoeg. Gemakkelijk en hygiënisch. Als je eraan gewend bent, is het heerlijk koken op inductie.’

Marokkaanse tajine

Het wijkcentrum is vorig jaar helemaal verbouwd. Zo kwam er ruimte voor Bibliotheek Bouwlust en een Trefpunt van het Haags Sportkwartier. Ook het restaurant, de zalen en werkruimten zijn vernieuwd. De verbouwing was een mooie aanleiding om te verduurzamen. De keuken is nu compleet van het gas af. Verder werden alle lampen vervangen

Beheerder Etienne de Haas en vrijwilligster Mangala van Kessel. ‘We willen een voorbeeld zijn voor de wijk door te laten zien hoe je energie kunt besparen.’

HENRIËTTE GUEST

Subsidie koken op schone energie 2022

Wilt u ook overstappen van koken op gas naar koken op elektriciteit? De gemeente stelt hiervoor in 2022 een subsidie beschikbaar voor woningeigenaren en VvE's. De subsidie vergoedt tot 50 procent van de kosten, met een maximum van € 500,-.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/koken-op-inductie

door energiezuinige ledverlichting. Op het dak liggen 144 zonnepanelen. Ze wekken zoveel energie op dat het centrum bijna geen stroom van buiten meer nodig heeft. Wat nog wel op het duurzame verlanglijstje staat is vervanging van de gasgestookte cv-ketels.

‘We willen een voorbeeld voor de wijk zijn door te laten zien hoe je energie kunt besparen. Inductiekoken is voor de meeste bewoners nog een ver-van-mijn-bedshow. Maar het komt dichterbij. Ze kunnen bij ons in kookgroepjes alvast ervaren hoe het werkt. We hebben een Marokkaanse vrijwilliger die van huis uit gewend is om met veel vuur te koken op gaspitten. Nu werkt hij met evenveel gemak met inductie. De tajine smaakt even goed.’

De keuken wordt inmiddels intensief

gebruikt. Op donderdagavond zijn buurtbewoners welkom in het sfeervolle restaurant. Etienne kookt dan met een groep vrijwilligers een 3-gangendiner (5 euro). Op vrijdagochtend is de keuken een leerwerkplek voor leerlingen van de Koetsveldschool. Ze werken aan hun culinaire en sociale vaardigheden en verzorgen een lunch voor iedereen die wil mee-eten. Ook op dinsdag en woensdag is de keuken bezet door kookploegen voor en uit de buurt.

 Meer informatie?
Wijkcentrum Bouwlust/De Groene Doos
Eekhoornrade 215
e.dehaas@wijkz.nl (om te reserveren voor de donderdagmaaltijd)

Zonnepanelenactie wegens succes verlengd

■ De gemeente gaat door met de collectieve inkoopactie zonnepanelen in samenwerking met Vereniging Eigen Huis. Zo'n tweeduizend eigenaren van eengezinswoningen vroegen de afgelopen tijd een offerte aan. Meer dan tweehonderd hebben inmiddels het aanbod geaccepteerd. Dat betekent dat er al zo'n tienduizend zonnepanelen bij komen in Den Haag. En dat aantal stijgt alleen maar, want meedoen kan nog steeds. De veiling moet

nog plaatsvinden. Hoe meer inschrijvingen, des te beter het aanbod. Schrijf u dus alvast in. Wilt u weten of uw dak geschikt is én wat u jaarlijks kunt besparen? Doe dan eerst de daktest van Vereniging Eigen Huis.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/inkoopactie-zonnepanelen

Aardbeien kweken op je dak

Elke maand zetten we een bijzonder Haags dak in het zonnetje. Deze maand spraken we Perihan en Roland over hun dak, waar zij naast zonnepanelen zelfs fruit en groente kweken. Zij geven graag tips over hoe zij hun groene dak hebben aangepakt, en met welke subsidies. Lees het verhaal van Perihan en Roland op www.duurzamestad.denhaag.nl/duurzame-daken.

ROELAND

Nú voorbereiden op het najaar

■ Is uw cv-ketel aan vervanging toe? Of wilt u voorbereid het najaar in en besparen op gasverbruik en energierekening? Doe dan nú mee met de actie ‘Goedkoper uw huis verwarmen’. Dan zit u er straks warmpjes bij. Een onafhankelijk adviseur komt langs voor advies en ondersteuning.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Met een deelfiets of deelscooter naar het strand? Parkeer in de afgebakende vakken

Ze zijn bijna niet te missen in het Haagse stadsbeeld: deeltweewielers. Elektrische scooters en (bak)fietzen waarmee je gemakkelijk en snel van A naar B reist. Ze bieden een hoop voordelen en groeien in populariteit. Vooral voor een bezoek aan het strand worden ze veel gebruikt. Om te voorkomen dat er langs de kuststrook overlast ontstaat door geparkeerde deelvoertuigen zijn er nieuwe parkeerregels.

■ ■ Ben je van plan om deze zomer met een deelscooter of deel(bak)fietst naar het strand te gaan? Dan is het belangrijk dat je het voertuig in de afgebakende parkeervakken parkeert. Buiten die vakken kun je het voertuig niet afmelden en blijf je dus doorbetalen. Tussen het Zwarte Pad en het zuiderstrand zijn negen zogenoemde hubs. Een hub is afgebakend met 'geofencing', een soort virtueel hek. Is een hub vol, dan verdwijnt die van de kaart met

beschikbare parkeerplekken.

Parkeercoaches

Verder zijn er aan het strand parkeercoaches aanwezig die parkeren van de deeltweewielers in goede banen leiden. De parkeercoaches kunnen je helpen bij het netjes parkeren van je deelvoertuig. Ook kunnen zij je vertellen waar nog wel parkeermogelijkheden zijn als een hub vol is.

Bereikbaar

De gemeente wil dat Den Haag ook in de toekomst leefbaar, verkeersveilig en bereikbaar is. Deeltweewielers helpen daarbij. Door deelmobiliteit ben je minder afhankelijk van een (eigen) auto of extra fiets.

 Meer informatie?
denhaag.nl (zoek op: deel(bak)fietzen en deelscooters in Den Haag)

Alleen in de vakken kun je je deelvoertuig afmelden.

JORIS DEN BLAAUWEN

Bezoekers van buiten de stad? Attendeer ze op Park + Beach

Met mooi weer is het druk op de Haagse stranden. En op de wegen er naar toe. De gemeente raadt iedereen dan ook aan om niet met de auto naar het strand te gaan.

■ ■ Met het openbaar vervoer of op de (deel)fietst of deelscooter ben je er het snelst. Bezoekers van buiten de stad die toch met de auto reizen, kunnen gebruik maken van Park + Beach. Dat is de beste manier om ontspannen en snel bij het strand te komen.

Park + Beach kan een aantrekkelijke keuze zijn voor familie of vrienden van buiten de stad die naar het strand willen. Met Park + Beach parkeer je in een parkeergarage op afstand van het strand. Het laatste stukje reis je met de tram of met een deelfiets. Parkeren met Park + Beach kost slechts 5 euro. Elke medereiziger kost 1 euro extra. Attendeer uw bezoekers op Park + Beach. Zo kan iedereen helpen om overlast van files en parkeren aan de kust te voorkomen.

Meer locaties

Op dit moment zijn er twee parkeergarages beschikbaar voor Park + Beach: CS New Babylon en parkeergarage Malieveld. Het is de bedoeling dat er steeds meer parkeerlocaties bij komen. Park + Beach moet vooraf worden gereserveerd op www.q-park.nl/parkbeach.

 Meer informatie?
q-park.nl/parkbeach

Verkeershinder Binckhorst

■ In juli zijn er werkzaamheden op de Binckhorstlaan tussen de Supernovaweg en de Weteringkade. Daardoor is de Binckhorst twee weken lang slecht bereikbaar. De werkzaamheden beginnen als het werk aan de Utrechtsebaan klaar is. Ze duren twee weken en er wordt 24 uur per dag gewerkt. Er zijn omleidingen. 27 juni tot en met 1 juli zijn er tussen 20.00 uur en 6.00 uur voorbereidende werkzaamheden. Dan zijn er geen omleidingen.

Spinozatekst op kademuur Groenewegje

Sinds 12 mei staat de zin Spinoza Den Haag 1669-1677 Filosoof van Vrede en Recht op de kademuur van het Groenewegje bij de Paviljoensbrug. Dit is een eerbetoon van de gemeente aan de filosoof Spinoza die enige tijd in de buurt woonde. Hiermee zijn de werkzaamheden aan de kademuur van het Groenewegje en de omgeving helemaal afgerond.

JURRIAN BROBBEL

Het traject wordt geschikt gemaakt voor de nieuwe trams.

JURRIAN BROBBEL

Vernieuwing tramlijn 16 in het Statenkwartier

De gemeente Den Haag is in samenwerking met Metropoolregio Rotterdam Den Haag en HTM gestart met het vernieuwen van het spoor en de haltes van tramlijn 16. Het traject wordt geschikt gemaakt voor de nieuwe, toegankelijke trams. De werkzaamheden duren tot het einde van 2022.

■ ■ De nieuwe trams maken het reizen met het openbaar vervoer makkelijker. Door een lage instap kunnen reizigers met een rolstoel, rollator en kinderwagen zonder moeite in- en uitstappen. Ook zijn de trams ruimer, waardoor het reizen comfortabeler wordt.

Planning

Van 20 juni tot en met december

2022 zijn er werkzaamheden in de Statenlaan. Waar nodig combineert de gemeente het werk met het vervangen van kabels en riolering of herinrichting van de straat. Bekijk de volledige planning en omleidingsroutes op www.denhaag.nl/tram16.

Informatiepakket ondernemers

Vanaf 20 juni neemt tram 17 een deel van de route van tram 16 over. Tram 17 rijdt tussen Wateringen en het Kunstmuseum. Tram 16 rijdt tussen Wateringen en Station Den Haag Centraal. Op beide tramlijnen rijden dan de toegankelijke trams. Kijk voor reizigersinformatie op htm.nl. Voor ondernemers is een informatiepakket beschikbaar. Vraag het aan via: lijn16@denhaag.nl.

Bakfiets uitproberen

■ Voor bewoners van de Schilderswijk en de Stationsbuurt stelt de gemeente samen met Cargoroo de elektrische Den Haag Bakfiets beschikbaar. Ook bewoners van andere wijken kunnen hem nu uitproberen. Het eerste half uur is gratis. De bakfiets staat bij het Service & Infopunt van Den Haag Fietst, Wagenstraat 185A. Lees de verhalen van de eerste gebruikers.

 Meer informatie?
denhaagfietst.nl

Actueel

■ Schalk Burgerstraat: tot eind oktober herinrichting en omleidingen.
■ Laatste fase renovatie Utrechtsebaan is gestart en duurt tot en met juni. Toerit 2 is weer open.
■ Grootonderhoud asfalt: Mient (7 juni t/m 22 juli), Prins Clauslaan (27 juni t/m 8 juli) en Benoordenhoutseweg 1 t/m 4 juli.

 Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Mensen, dieren en kabouters

De zomer staat voor de deur. Een mooie tijd om te genieten van de zee, het strand, de duinen, de parken en de bossen van Den Haag. Helaas belanden meegenomen blikjes, peuken en ander afval niet altijd in de prullenbak. Dat is schadelijk voor mens en dier. Wilt u eenvoudig meehelpen de Haagse natuurgebieden schoon te houden? Gooi uw afval altijd in de bak.

Flinke kluij voor honden

Alex van de Stichting Enjoycleaningup leerde zijn labradors Joy (bruin) en Bas (zwart) aan om zwerfafval op te ruimen.

HENRIETTE GUEST

tegen zwerfafval

Alex van Eck ergerde zich jarenlang aan zwerfafval dat hij tegenkwam tijdens het uitlaten van zijn hond Joy. 'Soms kwam ik hetzelfde afval meerdere keren per dag tegen. Waarom raapt niemand dat op, vroeg ik mij af. Geen moment dacht ik eraan om het zelf op te rapen. Het is toch niet mijn afval? Dan ook niet mijn verantwoordelijkheid.'

■ Deze gedachtegang veranderde toen Alex in 2015 op duivakantie ging naar Curaçao. 'Terwijl ik op het strand stond genoot ik van de prachtige natuur. Maar wat ik toen zag choqueerde mij. Het hele strand lag bezaaid met plastic afval. En tijdens het duiken kwam ik het ene moment prachtige schildpadden tegen; even later zag ik nauwelijks vissen door al het afval.'

Ogen niet meer sluiten
Alex had al eerder vergelijkbare beelden in de media gezien van de enorme hoeveelheden plastic in de natuur. 'Maar als je het zelf meemaakt komt het dichterbij dan ooit. Ik kon mijn ogen niet meer sluiten zonder de verwoesting te zien die ik had meegemaakt. Ik moest iets doen voor al deze dieren die sterven door zwerfafval.' Alex wilde het gedrag van mensen veranderen, maar hoe? 'Het verhaal moest anders verteld worden. Op een manier zodat mensen zoals ik hun ogen niet sluiten. Daarom trainde

ik mijn hond Joy om op zoek te gaan naar zwerfafval. Mensen kijken namelijk niet weg van mijn bruine labrador, maar ze zijn benieuwd waarom een hond zwerfafval oprapt. Op deze manier maken we anderen bewust van het zwerfafvalprobleem. En het wordt nog beter, want Joy kan zelfs bij plekken waar ik niet bij kan. Zoals bosjes of in het water. Maar het belangrijkste: ze kan andere mensen bereiken met onze boodschap.'

2 miljoen honden

Dit was het begin van de stichting Enjoycleaningup die Alex oprichtte. Met zijn stichting trainen Alex en Joy andere honden in het zoeken naar zwerfafval, organiseren ze opruimacties en geven ze voorlichting op scholen en bij bedrijven. 'Inmiddels helpt een nieuwe viervoeter ons mee, onze zwarte labrador Bas. Joy gaat op zoek naar plastic flesjes en Bas naar lege blikjes. Honderden hondeneigenaren ergens op de wereld zijn door ons geïnspireerd en ruimen dagelijks zwerfvuil op. We willen meer en meer honden toevoegen aan de club van local heroes. In Nederland alleen al zijn meer dan 2 miljoen honden die dagelijks een paar keer buitenkomen. Als die elke uitlaatrondje wat meenemen praat je over miljoenen stukjes zwerfafval per dag.'

“
Honderden hondeneigenaren zijn door ons geïnspireerd
”

Harige Haagse helden

Op de website van Enjoycleaningup zijn inmiddels ook enkele Haagse Honden aangemeld. Golden retriever Boef loopt elke dag op het Haagse strand. Hij houdt van de zee en helpt samen met zijn baasjes mee. Nikah, een Bulgars zwervertje gaat tijdens de wandelingen op zoek naar plastic flesjes en brengt die naar de voordeur of naar een prullenbak. En labradoodle Balou is ook regelmatig op het Haagse strand te vinden. Op Instagram trekt ze de aandacht met haar cleanups onder de naam plastic Doodle. Heeft u ook een hond en wil u deze aanleren zwerfafval op te ruimen? Kijk voor tips op schoondoenwegewoon.nl.

Meer informatie? schoondoenwegewoon.nl

Een meerkoet op een nest vol met zwerfafval.

Meerkoetnests van rietjes

■ 'Meerkoeten zijn die zwarte watervogels met de witte snavels,' legt bioloog Auke-Florian Hiemstra uit. 'Vroeger bouwden deze vogels hun nesten altijd met riet, takjes en waterplanten. Maar in sommige nesten zie je tegenwoordig geen riet meer; maar plastic rietjes. Soms wel meer dan 50 per nest. Ook afzetlinten zijn in trek, snoeppapertjes en het folie om sigarettenpakjes.'

Wijkpark De Horst

In wijkpark De Horst naast winkelcentrum Mariahoeve zit zo'n meerkoetfamilie in een nest gebouwd van takjes én zwerfafval. Moeder meerkoet ligt op een leeg zakje chips; twee kleine meerkoetjes liggen dicht tegen haar linkerzij aan. De vader staat in hetzelfde nest naast zijn kroost maar één poot op een mondkapje. In het nest liggen ook plastic zakjes, een wegwerphandschoen en twee blikjes. Dit is helaas geen uniek beeld. 'In Nederland hebben we een van de hoogste dichtheden van Europa aan deze watervogels. We zijn een echt meer-

koetenland. Iedereen heeft wel een paartje in de buurt,' zegt Auke-Florian.

Auke-Florian wil weten waarom de meerkoeten afval gebruiken in hun nest en wat de gevolgen ervan zijn. 'Meerkoeten lijken er misschien wat mee te kunnen, voor heel veel andere dieren is plastic enorm gevaarlijk.' Dat komt omdat een dier niet weet wat zwerfafval is. Een tak of een stukje plastic benaderen ze hetzelfde. Ook kunnen dieren zwerfafval als voedsel zien. Vogels en andere dieren krijgen daardoor plastic in hun maag.

Meerkoetnest? Maak een foto
'Door af en toe een foto van het nest te maken kunt u ons enorm helpen,' laat Auke-Florian weten. Van die foto's leert zijn onderzoeksteam onder meer over het broedsucces en de keuze voor plastic. Geef een broedende meerkoet bij u in de buurt daarom door op meerkoetnest.nl.

Meer informatie? meerkoetnest.nl

'Kabouters' ruimen strand op

Bettina van Elk is al ruim 30 jaar een fanatieke duiker bij de Haagse Onderwatersportvereniging Sirene. Elke week organiseert ze een opschoonactie op het strand van Scheveningen.

■ 'Ik houd van de zee en ben in Den Haag opgegroeid. We wonen hier aan het strand en aan zee. Tijdens mijn duiken zag ik veel rotzooi in het water. Ook op het strand ligt helaas nog zoveel zwerfafval. Daarom deed ik eind 2018 mee aan

een opschoonactie van Nederland Schoon. Alles wat niet in zee komt is mooi meegenomen. Tijdens de actie vroeg ik me af waarom we dit niet vaker doen.'

Niet veel later organiseerde Bettina de wekelijkse opschoonactie van Slimme Senior: een Haags platform van 55-plussers. Dankzij activiteiten als het vuiljuten kunnen Haagse Senioren nieuwe vrienden maken, ontspannen en in beweging blijven. Dat zwerfafval juten allesbehalve saai is, laten de

Slimme Senioren zien. 'We maken er iets gezelligs van,' vertelt Bettina. 'Het is echt een uitje geworden voor de deelnemers. Eerst drinken we samen koffie en kleden we ons vrolijk aan.' Bettina zegt dat veel mensen moeten lachen om hun oranje en groene kledingstukken, hoedjes, sjaals en beenwarmers. 'Omwonenden van het eindpunt van lijn 11 noemen ons de kabouters,' zegt Bettina lachend. Om de week starten de Slimme Senioren vanaf dit punt en bij het

openbaar vervoer bij het Zwarte Pad. Ter afwisseling lopen de vuiljutters ook naar het Zuiderstrand.

Volgens Bettina werkt zwerfafval oprapen verslavend. 'Ik moet zwerfafval dat ik tegenkom opruimen. Iemand van ons noemde het laatst net mediteren. Daar zit wat in. Je bent dan wel met een groep, maar al snel na de start verspreidt de groep zich en ben je even in alle rust alleen. Per keer verzamelen we kilo's afval per persoon, elke week opnieuw. Ik liep een keer 100 meter

en toen zat mijn vuilniszak al vol. Soms vinden we grappige dingen, zoals een lachgasfles met een telefoonnummer erop. We belden het nummer, maar niemand nam op. Via een ander nummer op internet, dat wel bereikbaar was, hebben we een plek afgesproken, waar de fles gevonden kon worden. Achteraf hadden we spijt, zo'n fles is best een aantal koppen koffie waard. Als we iets zinvol vinden nemen we het mee. Glazen brengen we naar de kringloopwinkel; een gevonden

waterkan staat bij mij in de kast. En in mijn tuin heb ik inmiddels een hele verzameling strandspeelgoed.' Het ergste vindt Bettina de sigarettenfilters. 'Daar zit gif in. 1 filter vervuult 8 liter water dat in het grondwater verdwijnt. Het duurt 2 tot 12 jaar voordat een sigarettenfilter is verdwenen. En de luiers niet te vergeten, die achteloos in de duinen worden gegooid.'

Meer informatie? slimmesenior.nl

Ook vuiljuten?

Slimme Senior organiseert iedere week op donderdag vanaf 11.00 uur een opschoonactie op Scheveningen. Strandgangers kunnen ook bij tientallen Haagse strandpaviljoens het hele strandtenseizoen door een gratis grondstofjuttertas lenen en inleveren voor een bedankje. Of kijk voor een overzicht van nog meer Haagse beach cleanups op schoondoenwegewoon.nl.

Slimme senioren tijdens hun wekelijkse vuiljutenactie op het Zwarte Pad.

HENRIETTE GUEST

Kinderatelier voor Oekraïense kinderen in het koetshuis op landgoed Clingendael. Een van de activiteiten van Benoordenhout Gastvrij.

JORIS DEN BLAAUWEN

Den Haag toont zich een gastvrije stad voor Oekraïense vluchtelingen. Kerken, sportclubs, wijkberaden en individuele Hagenaars zijn spontaan in actie gekomen. Benoordenhout heeft zelfs een netwerk van veertig vrijwilligers: Benoordenhout Gastvrij. 'Voor bijna elke vraag hebben we een oplossing weten te vinden.'

Warm welkom in Benoordenhout

Om te sporten hoef je elkaars taal niet te spreken. Oekraïense en Haagse kinderen voetballen op zondag samen op Landgoed Clingendael. In het Koetshuis is er dezelfde ochtend een kinderatelier met tekenen, schilderen en kleien.

Het voormalige gebouw van Shell Campus Den Haag dient sinds mei als opvanglocatie. Hier is plaats voor 140 vluchtelingen. Verder wonen er enkele tientallen vluchtelingen bij particulieren in Benoordenhout. Voor een deel zijn het gastgezinnen met (familie)banden in Oekraïne.

150 laptops

'We gaan uit van de vraag van de mensen zelf,' benadrukt Susan Cohen Jehoram, coördinator van Benoordenhout Gastvrij. 'De eerste weken werden spontaan spullen aangeboden - van kleding en medicijnen tot bedden. Goed bedoeld natuurlijk, maar we zijn geen depot. Laptops, daar bleek wél grote behoefte aan. De Oekraïners willen liefst zoveel mogelijk skypen met

In actie voor Oekraïne

Den Haag Doet heeft een website met alle (bekende) activiteiten voor mensen in Oekraïne en voor de vluchtelingen in Den Haag. Wil je een nieuwe actie graag vermeld zien? Neem contact op met PEP Den Haag: s.geertsma@pepdenhaag.nl of (070) 302 44 44.

Meer informatie?
denhaag.nl/oekraïne
denhaagdoet.nl
volunteertehague.nl/help-ukraïne

“
Activiteiten
geven
afleiding
en een beetje
ontspanning
”

partners en familie. Bovendien volgden veel kinderen in het begin nog online lessen van hun oude school.'

'Na een oproep kregen we in korte tijd 150 laptops binnen van bedrijven. De programma's werden omgezet in het Oekraïens, maar dan corresponderen de Latijnse tekens op het toetsenbord niet meer met het Cyrillische schrift. Daarvoor hebben we speciale stickers laten drukken. Zo wordt voor elke vraag een passend antwoord gevonden. Bijvoorbeeld ook fietsen in allerlei soorten en maten na oproepen via Facebook. Oekraïners die graag willen sporten, worden opgevangen door verenigingen in de wijk. Ze zitten nu op zwemmen, judo, voetbal en dansen.'

Evita Zorg

Evita Zorg aan de Van Alkemadelaan biedt Oekraïners de kans een korte cursus Thuishulp te volgen in combinatie met taal- en fietsles. Ze leren basisvaardigheden en lopen enkele weken met een ervaren kracht mee om het werk en de toekomstige klanten te leren kennen.

Evita Zorg is dit traject met dertien vrouwen gestart.

'De meeste van de Oekraïners in onze wijk spreken maar weinig Engels. Ze zijn vaak wel goed opgeleid, maar de taal is een struikelblok om werk te vinden. Een enkeling lukt het en heeft een baan gevonden bij bijvoorbeeld Holiday Inn. Gelukkig hebben acht van onze vrijwilligers een Oost-Europese achtergrond. Ze spreken Russisch, net als de Oekraïners. Dankzij hen weten we heel goed wat er leeft.'

'De stress is enorm. Zonder er ooit rekening mee te hebben gehouden, moesten deze mensen hals over kop vluchten. Hun land wordt kapotgemaakt, de familie is in gevaar en niemand weet hoe lang dit nog gaat duren en wat er nog meer aan ellende volgt. Je kunt het je niet voorstellen. Daarom zijn de activiteiten in de wijk zo belangrijk. Het geeft afleiding en een beetje ontspanning. Even niet bezig zijn met de oorlog.'

Ervoor gaan

Hoe is Susan bij dit werk betrokken geraakt? 'De voorzitter van de wijk-

vereniging belde me en vroeg of ik de activiteiten voor vluchtelingen wilde coördineren. Laten we daar maar eens voor gaan, dacht ik meteen. En velen met mij. Elke woensdag komen we nu met Gastvrij Benoordenhout bij elkaar in het ANWB-gebouw om de stand van zaken door te nemen.'

'Waar ik me wel een beetje zorgen over maak, is de zomer. Juist dan is het belangrijk dat er iets gebeurt voor de vluchtelingen. Alles ligt stil: de scholen zijn dicht, verenigingen hebben een zomerstop en veel vrijwilligers zullen op vakantie zijn. Maar ook dit gaan we oplossen. Wie deze zomer tijd heeft op zondag en/of woensdag is van harte welkom.'

Benoordenhout Gastvrij geeft wekelijks een nieuwsbrief uit met verslagen, aankondigingen en oproepen in het Nederlands en Oekraïens. Aanmelden kan via de QR-code of stuur een mail naar Oekraïne@wvbn.nl.

Nieuwkomers samen in de klas

Alle kinderen hebben recht op onderwijs. Ook kinderen van asielzoekers, vluchtelingen, arbeidsmigranten en andere nieuwkomers. Ze kunnen terecht op scholen met speciale klassen voor nieuwkomers. De meesten van hen vinden snel een plek, dankzij de grote inzet van schoolleiders en leraren.

Bij 26 Haagse basisscholen kunnen nieuwkomers hun kinderen direct na aankomst in de stad aanmelden. De allerjongsten gaan naar de reguliere groepen 1 en 2. Daar leren ze spelenderwijs Nederlands. Voor kinderen vanaf 6 tot 12 jaar zijn er speciale nieuwkomersklassen. De nadruk ligt hier op

Taalklas voor nieuwkomers op de Koningin Beatrixschool (basisschool in Centrum).

lezen, schrijven en rekenen, zodat ze na een tot anderhalf jaar kunnen doorstromen naar een reguliere groep.

Nieuwkomers vanaf 12 jaar worden opgevangen door drie scholen met internationale

schakelklassen: Johan de Witt Scholengroep, Diamant College en Edith Stein College. Het niveau van de leerlingen verschilt sterk. Sommigen hebben in de eigen taal nog nauwelijks leren lezen en schrijven, anderen spreken en lezen

al behoorlijk Engels. Ze worden getoetst op hun taallevermogen en in een passende groep geplaatst. Het eerste jaar bestaat vooral uit Nederlands, Engels, rekenen en kennis maken met de nieuwe samenleving.

Oog voor trauma's

Zeker kinderen uit oorlogsgebieden hebben vaak schokkende dingen gezien en meegemaakt. Familieleden zijn achtergebleven, zoals veel vaders van Oekraïense kinderen. Leerkrachten van internationale schakelklassen zijn getraind om 'traumasensitief' onderwijs te geven. Ze herkennen signalen en weten hoe ze kinderen het vertrouwen kunnen geven om zich te uiten. Maar de klas is er wel primair voor het onderwijs. Kinderen die dat nodig hebben, krijgen hulp, zoals van het schoolmaatschappelijk werk.

'Na alle ellende gaan deze kids gewoon heel graag naar school'

Elke week melden zich nieuwkomers. Aan het begin van het schooljaar weet je niet hoeveel leerlingen je aan het eind zult hebben. Het was deze winter sowieso al erg druk, daar kwamen de Oekraïense kinderen nog bij. We hebben in totaal nu 400 leerlingen van wie 150 uit Oekraïne. De internationale schakelklassen zitten verspreid over twee gebouwen.

Grootste probleem is leraren vinden. Toen de aanmeldingen sterk opliepen, heb ik gepensioneerde docenten gevraagd of ze tijdelijk willen terugkomen. Een aantal van hen staat weer voor de klas. Geweldig dat ze ons uit de brand helpen. Het heeft iets speciaals om met deze groep kinderen te werken, maar je moet wel flexibel zijn.

'De leerlingen doen het over het algemeen opvallend goed. Ze vinden snel hun weg in het gebouw en installeren de schoolapp om van alles op de hoogte te zijn. Sommigen hebben wat meer tijd nodig voor een diploma, maar dat is logisch. Ik verbaas me erover hoe soepel ze meedraaien en hoe hard sommigen werken. Na alle ellende gaan deze kids gewoon heel graag naar school. En de ouders zijn blij dat hun kind weer structuur, regelmaat en veiligheid heeft. Dat laten ze ons duidelijk merken.'

Rinse van Etten,
directeur Onderwijs en Organisatie
Johan de Witt Scholengroep

'De kinderen hebben steun aan elkaar'

We hebben een derde taalklas geopend voor nieuwkomers om de Oekraïense kinderen te kunnen opvangen. Verschillende nationaliteiten zitten wel door elkaar. Onze kinderen komen overal vandaan: van Polen tot Somalië en van Afghanistan tot sinds kort dus ook uit Oekraïne. In het begin zijn ze allemaal schuchter en afwachtend. Veel is hier anders dan op hun school in het thuisland. Maar als de groep meer vertrouwd is geworden, zie je ze ontspannen. Ze durven hun vinger op te steken, lachen om grapjes en proberen actief mee te doen. De kinderen hebben steun aan elkaar, dat is mooi om te zien.

Hoe snel ze Nederlands leren, hangt sterk van het kind af. Sommigen zijn taalgevoelig

en kennen vanuit hun moedertaal al het alfabet met Latijnse letters. Veel talen hebben een ander alfabet en een andere klank. Oekraïens is een Slavische taal met het Cyrillisch schrift. Als we snel een woord of zinnetje willen vertalen, gebruiken we Google-translate.

Ik verbaas me nog steeds hoe weerbaar deze kinderen zijn. Na een tijd lopen sommigen hier rond alsof ze al jaren bij ons op school zitten. En hoe beter ze in hun vel zitten, hoe meer ze leren en hoe meer ze mengen met andere kinderen.'

Dorine van der Wiel,
leerkracht taalklassen
Koningin Beatrixschool (basisschool in
Centrum)

Wat vinden de fracties van... de woningbouwambities?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg het onderwerp woningbouwambitie de meeste stemmen. D66, Partij voor de Dieren en de PVV geven hun mening. Wilt u meestemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan het Twitteraccount van de Haagse gemeenteraad: @Gemeenteraad070

In 2021 werden in totaal 2.315 woningen in aanbouw genomen, met 33% sociale corporatiewoningen. De doelstelling is om jaarlijks 4.000 nieuwe woningen in aanbouw te nemen. Deze doelstelling is ambitieus en is niet van de ene op de andere dag te realiseren. Op 15 juni vergadert de Algemene Commissie (Ruimte) onder meer over de woningbouwambities. Deze vergadering is te bekijken op denhaag.nl/uitzendingenraad.

Bouwprojecten in de Binckhorst.

JURRIAN BROBBEL

Zo pakken we de wooncrisis aan

We moeten nu maatregelen nemen om te zorgen dat studenten, starters en gezinnen een huis kunnen vinden. D66 wil dat er drie dingen gebeuren. Bouwen waar het kan volgens duidelijke afspraken, zoals een maximum-aantal dure woningen en een minimum van 30% sociale woningen. Bestaande gebouwen ombouwen en leegstaande en verwaarloosde panden een nieuw leven geven. Doorstroom verbeteren, zodat ouderen naar passende woningen gaan en hun ruime woningen beschikbaar worden voor gezinnen en starters.

Inwoners boven investeerders

De Partij voor de Dieren strijdt voor een groen en leefbaar Den Haag. De gemeente moet zich hiervoor inzetten door niet in het groen te bouwen en er moeten voldoende voorzieningen zijn, zoals OV, huisartsen en scholen. Te vaak laat het stadsbestuur de oren hangen naar projectontwikkelaars. We zijn daarom voor harde normen voor het aantal sociale en middeldure woningen. Zo beschermen we het recht op een fatsoenlijke woning en zorgen we voor een groen en leefbaar Den Haag.

Stop deze waanzin

Woningbouwambities slaan nergens op als we instroom als gevolg van de immigratie ongemoeid laten. Tegen deze bevolkingsgroei valt niet op te bouwen. De PVV wil als enige eerst de instroom stoppen en dan de woningbouwambitie formuleren. Nu bouwen we voor iedereen, behalve Hagenaars en Hagenezen. Dat moet stoppen.

De raad aan het woord

Constant Martini, Hart voor Den Haag

Voor mij geen maidenspeech. Alle nieuwe raadsleden krijgen een maidenspeech als ze voor het eerst in de raad

spreken. Voor mij lag dat moment in 1974. De eerste keer dat ik in de raad gekozen was. Nu ben ik voor Hart voor Den Haag gekozen. Er is wel een boel veranderd. Het lijkt dat je als raadslid meer controleur van het college van B en W bent geworden en minder te vertellen hebt. Dat komt door het ingevoerde dualisme. De burgers wensen direct actie. Dat is moeilijker dan toen. Jammer is dat. Maar de kracht van de ombudspolitiek geeft weer hoop.

Hinke de Groot, CDA

De menselijke maat moet terug. Afgelopen tijd waren er veel problemen bij gemeente-lokketten, zoals

het niet kunnen doen van je aanvraag voor energietoeslag en lange wachttijden bij het verlengen van je paspoort. Dat moet anders. De gemeente is er voor de Hagenaar en niet andersom. Daarom hebben wij voorstellen ingediend voor betere communicatie en dienstverlening. We moeten kijken naar langetermijnoplossingen. Het CDA zet zich in om maatschappelijke organisaties en vrijwilligersorganisaties meer te betrekken en de stadsdeelokketten te openen.

Fatima Faïd, Haagse Stadspartij

De Haagse Stadspartij zet zich keihard in voor het behouden van De Samen-scholing en Helicopter in het

voormalig schoolgebouw 'De Beatrijs' in Moerwijk. De Samen-scholing is de laatste sociaal-culturele vrijplaats in Den Haag. Deze organisaties zijn essentieel voor de kunst, vernieuwing en sociale cohesie. Het maatschappelijke belang van de weggeefwinkel, underground muziek, de fietswerkplaats en alle andere initiatieven moet worden omarmd. Juist dit is nodig in Den Haag. Daarom heeft de HSP het initiatiefvoorstel 'De Beatrijs' ingediend.

Stad in de raad

“ Wij hebben al zeven seizoenen overlast met volle straten en halflege garages. Toeristen parkeren gewoon op straat en 15 procent betaalt niet eens

”

Mevrouw Wollrabe in de Algemene Raadscommissie (Leefomgeving) 12 mei.
Onderwerp: Parkeermaatregelen auto Actieplan Scheveningen 2021.

Kort

Raadsvergaderingen

De Haagse gemeenteraad vergadert op donderdag 9 juni om 10.00 uur in de raadzaal. Publiek is weer welkom. Kijk voor de meest actuele informatie over vergaderingen van de raad op denhaag.raads-informatie.nl.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op www.denhaag.nl/uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 9 juni
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
10.00 uur

Donderdag 30 juni

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
10.00 uur

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Andjenie (23) heeft 12 jaar lang voor haar terminaal zieke vader gezorgd. Dat was erg zwaar. Als Jonge Mantelzorgambassadeur wil ze iets betekenen voor kinderen en jongeren die hetzelfde meemaken.

‘Ik durfde nooit mijn telefoon uit te doen’

De vader van Andjenie had een long-aandoening. Toen Andjenie 11 jaar oud was vertelden de artsen vertelden dat hij nog maar zes maanden zou leven. Door de stress ging de gezondheid van haar moeder ook achteruit. Andjenie zorgde vanaf dat moment voor hen beiden. En dat heeft heel veel impact gehad op haar ontwikkeling. ‘Ik wilde er graag voor mijn vader en moeder zijn,’ zegt Andjenie. ‘Maar ik wilde als kind ook mijn eigen pad bewandelen. Dat ging niet.’

Uiteindelijk is haar vader vorig jaar maart overleden. Al die tijd heeft Andjenie zich zorgen gemaakt om haar vader en zijn gezondheid. ‘Omdat de artsen in het begin van zijn ziekte al zeiden dat hij nog maar kort te leven had durfde ik nooit mijn telefoon uit te doen. Ook niet in de klas. Wat als er iets zou gebeuren?!’

Klaplong gemist

‘Ik kreeg toen ik 11 jaar oud was de verantwoordelijkheid voor iemand die veel ouder was dan ik en ik had daar geen ondersteuning bij. Er was niemand die voor mij zorgde of die mij begeleidde. En vanuit school was er ook erg weinig begrip voor mijn situatie. Ik had vaak concentratieproblemen in de klas omdat ik me zorgen maakte over mijn vader. Of ik was moe omdat ik de hele nacht met hem op de eerste hulp had gezeten. En dan kreeg ik op mijn kop. Ik mocht mijn telefoon

Wordt Jonge Mantelzorgambassadeur

Wil jij, net als Andjenie, de gemeente adviseren over wat er nodig is voor jongeren die zorgen voor een naaste? En ben je nog geen 25 jaar oud? Word dan Jonge Mantelzorgambassadeur! Stuur voor meer info een mail naar Martijn Tillema via martijn.tillema@denhaag.nl of bel hem via 06 11 86 58 94.

Steun voor jonge mantelzorgers

Op www.denhaagmantelzorg.nl/jongeren vind je informatie voor jonge mantelzorgers. Wie meer dan 8 uur per week voor een naaste zorgt krijgt een cadeau van de gemeente.

 Meer informatie?
denhaagmantelzorg.nl/jongeren

“
Vanuit school was er erg weinig begrip voor mijn situatie
”

Andjenie: ‘Het had voor mij heel veel uitgemaakt als ik wist dat ik mantelzorg was.’

EVELINE VAN EGDOM

ook niet aan laten in de klas, want niemand geloofde dat het zo erg kon zijn. Dan werd mijn gsm afgepakt. Een keer heb ik daardoor gemist dat mijn vader met spoed naar het ziekenhuis moest met een klaplong. Hij is er toen bijna in gebleven.’

Ik mantelzorger?

‘Het had voor mij heel veel uitgemaakt als ik had geweten dat ik ‘mantelzorger’ was. Dat er dus een naam is voor wat ik deed. Want dan had ik, ook op school, beter uit kunnen leggen wat ik nodig had. Maar ik deed het zorgen gewoon en stelde geen vragen. Totdat ik een jaar of 15 was. Toen las ik bij de huisarts een artikel over de Wmo en daar werd gesproken over ‘mantelzorgers’. Er stond dat je als mantelzorgers recht hebt op uren om te kunnen parkeren wanneer je voor iemand zorgt.’ Of een vergoeding (Pgb) die je kunt krijgen voor het zorgen van een persoon.’

‘Toen viel er bij mij een kwartje: ik was dus ook mantelzorger. Maar vervolgens ging het bij alles wat ik las over mantelzorg altijd over

volwassenen en nooit over jongeren. En toen er in 2015 een wet kwam voor mantelzorgvriendelijk werkgeverschap waarbij mantelzorgers van hun baas ruimte moeten krijgen om mee te gaan naar bijvoorbeeld doktersafspraken, ging het weer alleen over volwassenen en werk. Scholen hoeven leerlingen en studenten helemaal geen ruimte te bieden om mantelzorg te kunnen doen. En daar kun je als jonge mantelzorger heel erg mee in de knel komen.’

Eindelijk begrip

‘Zo moest ik een keer op mijn 15de in gesprek met een leerplichtambtenaar omdat ik te veel lessen had gemist. Mijn coördinator had helemaal geen begrip voor de reden. Ik kreeg van hem te horen dat de dood bij het leven hoort en dat ik er maar aan moest wennen dat vader ziek was. Vervolgens moest ik bij de GGD op gesprek omdat ze op school vonden dat ik geen geldige reden voor mijn verzuim had. Bij de GGD stonden ze versted van mijn verhaal. Eindelijk was er begrip. Via hen is het gelukt op school vrijstelling en eigen

studieruimte te krijgen. Zo was school veel beter te combineren met de zorg voor vader.’

Voorbeeldfunctie

Omdat Andjenie zelf heeft meegemaakt hoe zwaar mantelzorg kan zijn voor kinderen en jongeren besloot ze dat ze iets voor deze groep wilde betekenen. Sinds een tijdje is ze daarom Jonge Mantelzorgambassadeur voor de gemeente. ‘Dat is leuk werk. Ik vertel wat jonge mantelzorgers nodig hebben en heb zo invloed op het beleid. Het heeft effect. Wat ik nu bijvoorbeeld zie is dat het wijkcentrum in Moerwijk een dagactiviteit heeft gemaakt voor jonge mantelzorgers en dat de gemeente een fysieke punt heeft geopend voor vragen over mantelzorg. Zo’n initiatief is een hele stap. En ik denk dat er meer voorlichting over jonge mantelzorgers moet komen voor jongeren, scholen én zorgprofessionals. Leer docenten en kinderen hoe ze een jonge mantelzorger kunnen herkennen in hun eigen klas. Zo kunnen we samen jonge mantelzorgers signaleren, erkennen en helpen.’

Varend Corso Westland komt naar Den Haag

26 JUNI Het Varend Corso Westland komt dit jaar voor het eerst naar Den Haag. Zondag 26 juni (de laatste dag van het evenement) vaart een parade van zo'n vijftig boten van Honselersdijk via Wateringen en Rijswijk naar Den Haag en weer terug. Ze zijn versierd met groenten, bloemen en planten die in de Westlandse kassen worden geteeld. De boten

varen over de Trekvlies en de Bierkade en keren weer om bij de Kleine Veenkade. Op de boten zijn dansers, orkesten en theateracts te zien. Ook langs de waterkant klinkt muziek, zoals van John Muirhead uit Canada die een optreden geeft bij hostel The Golden Stork op de Bierkade.

 [Meer informatie? varendcorso.nl](http://varendcorso.nl)

De boten zijn versierd met groenten, bloemen en planten.

ARNAUD ROELOFSZ

Klassieke muziek aan zee

9 JUNI Tijdens Festival Classique van 9 tot en met 12 juni wordt het strand van Scheveningen omgebouwd tot een festivalterrein waar je met de voeten in het zand kunt genieten van klassieke muziek. Enkele hoogtepunten zijn de strandopera La Traviata en een gezamenlijk concert van Jungle by Night en het Matangi Quartet. Met de Ooievaarspas krijg je korting bij

concerten. Sommige optredens zijn gratis toegankelijk, zoals de zingende ijscovrouw, de Heavy Hitters (breakdance op muziek van Vivaldi) en een spetterende fanfare langs de branding. Kinderen vanaf 4 jaar zijn welkom in de instrumentenspeeltuin van het Residentie Orkest.

 [Meer informatie? festivalclassique.nl](http://festivalclassique.nl)

Festival Classique is van 9 tot en met 12 juni.

ANNE REITSMA

Gebouwen open tijdens Dag van de Architectuur

18 JUNI Zaterdag 18 juni is de Dag van de Architectuur. Voor het eerst sinds corona zijn er weer gebouwen opengesteld in Den Haag. Er zijn rondleidingen en fietstochten onder begeleiding. Zelf op pad gaan kan ook. De dag begint met een lezing door architect Pi de Bruijn in

het stadhuis. In de lezing gaat hij in op de ontwerpen van de renovatie van het Binnenhof. In de middag is er een discussie over hoe we als stad om kunnen gaan met de nieuwe monumenten van na 1965.

 [Meer informatie? dvda-den Haag.nl](http://dvda-den Haag.nl)

Vrijwilligers van Lekkernassûh.

FRANK JANSEN

Fiets mee en ontdek ons Haagse voedsel

19 JUNI Voedsel hoeft niet van ver te komen. Steeds meer eten en drinken komt uit onze eigen Haagse bodem en zee. Benieuwd naar ons Haagse voedsel? Fiets mee met een van de vier fietstochten op zondag 19 juni. De fietstochten gaan langs Haagse ondernemers, producenten en initiatiefnemers in de wijken. U komt langs plekken in en rond de stad waar eten wordt verbouwd, verhandeld of bewerkt. En ook langs bewust ondernemende Haagse horeca, producenten in en rond de stad, buurttuinen en locaties met een interessante geschiedenis. En natuurlijk valt er tijdens de tocht ook het een en

ander te proeven. Er zijn vier routes:

- Groente in en rond de stad (13 km)
- Zee, vis & wier: Scheveningen- en kustroute (8 km)
- Zuivel, vlees en plantaardige vervangers (15 km)
- Graan, brood, bier en boeren (7 km)

Aanmelden

Zin om mee te gaan? Meld u aan via www.hethaagsegroen.nl. De tocht is gratis en op uw eigen fiets.

 [Meer informatie? hethaagsegroen.nl](http://hethaagsegroen.nl)

Veteranen in Den Haag

25 JUNI Zaterdag 25 juni komen duizenden veteranen naar Den Haag voor de Nederlandse Veteranendag. Met dit jaarlijkse eerbetoon bedankt Nederland de meer dan 100.000 veteranen die zijn ingezet in dienst van de vrede, nu en in het verleden. Kom kijken naar het

kleurrijke defilé door de binnenstad. Voorafgaand is er een fly-past van verschillende toestellen van de Koninklijke Luchtmacht. Op het Malieveld is een programma met informatie en muziek.

 [Meer informatie? veteranendag.nl](http://veteranendag.nl)

De skyline van Den Haag.

THE HAGUE EN PARTNERS

Zeeheldenfestival bestaat 40 jaar

29 JUNI Het Zeeheldenfestival bestaat 40 jaar. Van 29 juni tot en met 3 juli is het Prins Hendrikplein weer het toneel voor muziek, straattheater, kinderactiviteiten en gezelligheid, voor en door bewoners van het Zeeheldenkwartier.

 [Meer informatie? zeeheldenfestival.nl](http://zeeheldenfestival.nl)

Internationaal Rozenconours

2 JULI Op zaterdag 2 juli komen rozenkenners van over de hele wereld weer naar Den Haag om de rozen in het rosarium van het Westbroekpark te 'keuren'. De mooiste roos wint de 'Gouden Roos'. Die dag zijn er in het rosarium ook allerlei activiteiten voor jong en oud. Ook kunt u stemmen op uw favoriete roos en maakt u kans om volgend jaar gast te zijn bij het rozenconours. Stemmen kan vanaf 15 juni tot 2 juli 15.00 uur.

 [Meer informatie? hethaagsegroen.nl/roos](http://hethaagsegroen.nl/roos)

De mooiste roos wint de 'Gouden Roos.'

JURRIAN BROBBEL

Gluren bij de burens

3 JULI Tijdens het festival Gluren bij de Buren op zondag 3 juli veranderen in heel Nederland huiskamers en tuinen in tijdelijke podia. Ook in Den Haag kun je bij mensen thuis genieten van muziek, dans en theater van lokale acts. De optredens zijn tussen 12.00 en 17.00 uur en duren een half uur.

 [Meer informatie? glurenbijdeburen.nl](http://glurenbijdeburen.nl)